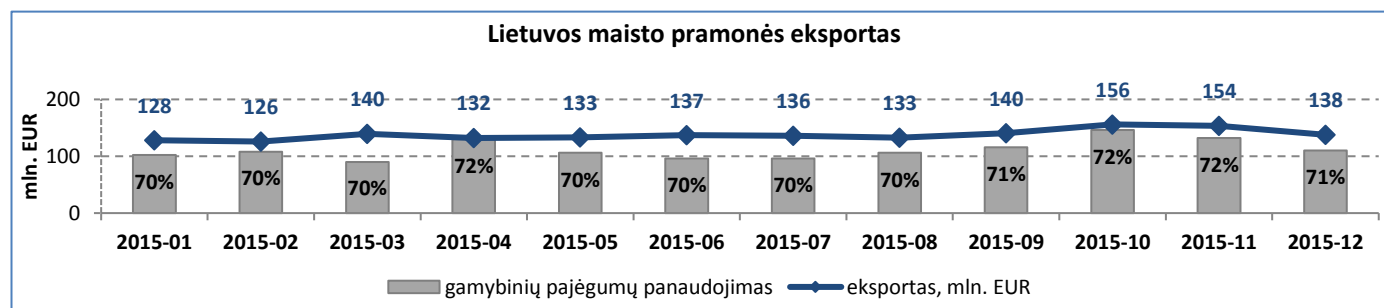

I. EKSPORTO RAIDA

- ▶ **Bendra prekių eksporto vertė per 2015 m. mažėjo 5,7 proc. Labiausiai prekių eksporto vertę smukdė naftos produktai ir reeksportas, o lietuviškos kilmės prekių eksporto vertė (neįskaitant naftos produktų), palyginti su 2014 m., didėjo 2,6 proc.**
- ▶ **Naftos produktų** eksporto vertės neigiama trajektorija tęsiasi jau kelerius metus. Tačiau svarbu pastebėti, kad nuo 2014 m. gruodžio mėn. naftos produktų vertė mažėja išskirtinai dėl kainų poveikio, o realiai jos eksportuojamas kiekis 2015 m. buvo didesnis negu prieš metus.
- ▶ **Reeksporto vertė** per 2015 m. smuko 1 mlrd. EUR arba 10 proc. Tokio smukimo pagrindinės priežastys buvo Rusijos paskelbtos sankcijos maisto produktų importui, tebesitęsianti recesija Rusijoje ir ekonominiai sunkumai nuo jos priklausančiose rinkose, taip pat rublio bei kitų NVS šalių valiutų nuvertėjimas. Tačiau reeksporto vertės smukimą kiek sušvelnino prekių reeksporto vertės augimas į Lenkijos, Estijos, Latvijos, Nyderlandų bei Jungtinės Karalystės rinkas, į kurias išaugo atitinkamai 282 mln. EUR, 74 mln. EUR, 71,8 mln. EUR, 43,5 bei 43 mln. EUR.
- ▶ **Lietuviškos kilmės prekių eksporto vertė** (neįskaitant naftos produktų) per 2015 m. didėjo 2,6 proc. Pernai prie augimo labiausiai prisidėjo pramoninės inžinerijos¹ eksporto vertė, didėjusi 8,3 proc. arba 154 mln. EUR. Iš pramoninės inžinerijos reikėtų išskirti kompiuterinių, elektroninių ir optinių gaminių pramonės eksportą, kurio vertė per 2015 m. išaugo net 39 proc. arba 78 mln. EUR. Be inžinerinės pramonės sparčiai augo žemės ūkio produkcijos eksporto vertė – 16 proc. arba 135 mln. EUR bei baldų pramonės eksporto vertė – 7,8 proc. arba 86,5 mln. EUR, o labiausiai mažėjo (neįskaitant naftos produktų) maisto pramonės eksportas – 5,5 proc. arba 96,8 mln. EUR. Lietuviškos kilmės prekių eksporto (be naftos produktų) vertė 2015 m. labiausiai augo į ES rinką – 7,5 proc. arba 550,4 mln. EUR. ES šalims teko net 74,5 proc., lietuviškos kilmės prekių eksporto, o per metus ES šalių dalis padidėjo 3,4 procentinio punkto. 2015 m. labiausiai mažėjo lietuviškų prekių eksporto (be naftos produktų) vertė į NVS rinką – net 36 proc. arba 337,5 mln. EUR, o NVS šalių dalis lietuviško eksporto struktūroje sumažėjo 3,4 proc. iki 5,7 proc.
- ▶ **Lietuviškos kilmės prekių eksporto kainų** (be naftos produktų) mažėjimas, palyginti su 2014 m. atitinkamu laikotarpiu, tęsėsi pirmuose dvejuose 2015 m. ketvirčiuose, tačiau antrame ir trečiame ketvirčiuose buvo stebimas silpnas metinis augimas. Pernai maisto produktų kainos pasižymėjo nepastovumu - vienų produktų didėjo, kitų mažėjo. Chemijos ir plastikų pramonės produktų kainos toliau mažėjo. Šiek tiek augo drabužių ir tekstilės, baldų, optikos pramonės bei transporto priemonių eksporto kainos, tuo tarpu toliau mažėjo metalo ir metalo gaminių pramonės eksporto kainos. 2015 m. reeksportuojamų produktų kainos irgi neaugo, o per metus išlaikė panašią dinamiką kaip ir lietuviškos kilmės prekių kainos (be naftos produktų).
- ▶ „Versli Lietuva“ prognozuoja, kad lietuviškos kilmės prekių eksporto vertės augimas (neįskaitant naftos produktų) šiemet sudarys apie 5 proc., tai praktiškai dvigubai spartesnis augimas nei prieš metus. Pagrindinės prielaidos tokiam augimui yra palyginamosios bazės efektas, palankesnės ES rinkų perspektyvos ir eksporto kainos, augančios lėčiau nei mūsų konkurentų.

II. EKSPORTAS PAGAL PRAMONĖS IR ŽEMĖS ŪKIO SEKTORIUS

- ▶ Vertinant pagal pramonės sektorius, lietuviškos kilmės prekių (be energetinių produktų) eksporto augimui 2015 m. labiausiai įtaką darė pramoninės inžinerijos sektorius, kurio eksporto vertė augo 8,3 proc. arba 154 mln. EUR ir beveik pasiekė 2 mlrd. EUR. Prie augimo taip pat ženkliai prisidėjo žemės ūkio produktų eksportas, baldų ir medienos pramonės eksportas bei chemijos pramonės eksportas, tuo tarpu labiausiai mažėjo maisto pramonės eksporto vertė – 7,2 proc. arba 96,8 mln. EUR iki 1,65 mlrd. EUR.

MAISTO PRAMONĖ

- ▶ Maisto pramonės eksporto vertės mažėjimui 7,2 proc. didžiausią įtaką 2015 m. darė pieno produktų eksporto vertės smukimas 29,9 proc. arba 163,7 mln. EUR iki 383,3 mln. EUR, tuo tarpu labiausiai augo žuvų eksportas, kuris padidėjo 19,5 proc. arba 48,6 mln. EUR iki 298 mln. EUR.

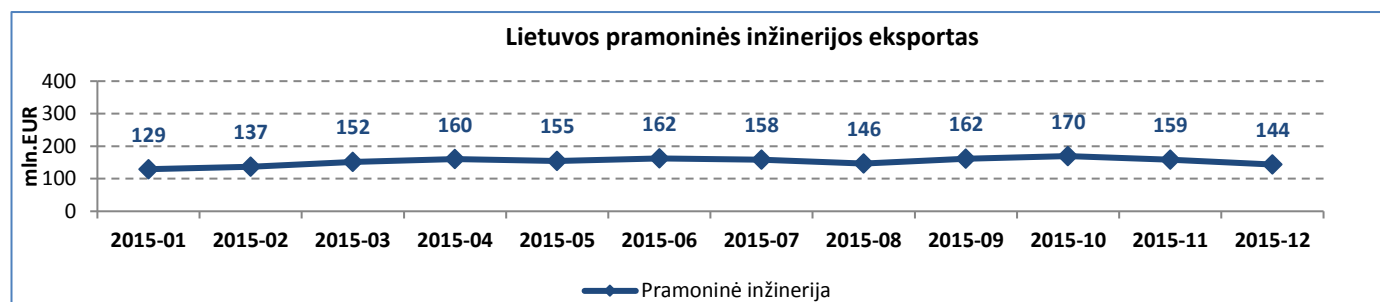
- ▶ 2015 m. mažėjo visų pieno produktų eksporto vertė, o labiausiai smuko sūrinių eksporto vertė – 26,5 proc. arba 65,1 mln. EUR ir pieno miltų eksporto vertė 56,5 proc. arba 49,8 mln. EUR. Jau esame rašę ankstesnėse apžvalgose, kad pieno miltai buvo

¹ - Pramoninė inžinerija apima 22, 25, 26, 27, 28, 29 ir 30 CPA kategorijas.

supirkinėjami intervencinėmis kainomis, o sūrių eksporto vertės mažėjimą lėmė tiek mažėjusios eksporto kainos, tiek ir mažėję eksporto kiekiai. Sūrių eksporto kainos labiausiai smuko pirmame metų ketvirtyje – apie 14,5 proc. Sūrių eksporto vertė labiausiai smuko į Rusijos rinką – 93,7 proc., arba beveik 80 mln. EUR, o labiausiai išaugo į JAV – daugiau kaip dvigubai arba 13,9 mln. EUR.

► Žuvų eksportas – 2015 m. labiausiai eksporto vertė auginęs maisto pramonės pošakis. Tokį vertės augimą lėmė sparčiai didėjęs eksportas į vakarų Europos rinkas – Italiją, Belgiją, Vokietiją, Daniją, Jungtinę Karalystę. Šioms penkioms rinkoms teko net 85 proc. visos lietuviškos žuvų pramonės eksportuotos produkcijos.

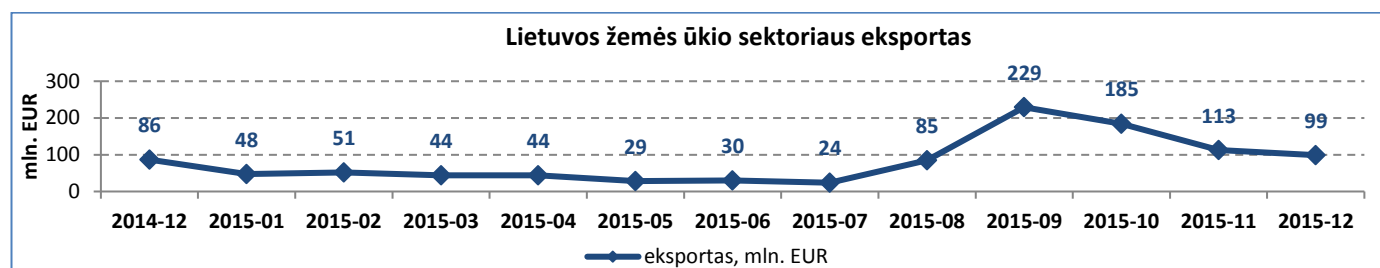
PRAMONINĖ INŽINERIJA

► Pramoninės inžinerijos eksportas 2015 m. labiausiai prisidėjo prie lietuviškos kilmės prekių eksporto vertės didėjimo (be naftos produktų). Tokį augimą lėmė ženkliai išaugusi kompiuterinių, elektroninių bei optinių gaminių pramonės eksporto vertė – 39 proc. arba 77,9 mln. EUR iki 277,8 mln. EUR. Taip pat iš pramoninės inžinerijos sparčiai augo variklinių transporto priemonių, priekabų eksporto vertė – 27,2 proc. arba 35,4 mln. EUR, guminių ir plastikinių gaminių pramonės eksporto vertė – 5,7 proc. arba 30 mln. EUR, metalo gaminių pramonės eksporto vertė - 8,2 proc. arba 27,4 mln. EUR bei elektros įrangos pramonės eksporto vertė – 9,4 proc. arba 24,4 mln. EUR, o labiausiai mažėjo kitų transporto priemonių ir įrangos eksporto vertė – 33,9 proc. arba 43,8 mln. EUR, tačiau tokį mažėjimą didžiaja dalimi lėmė mažesnė žvejybinių laivų eksporto vertė.

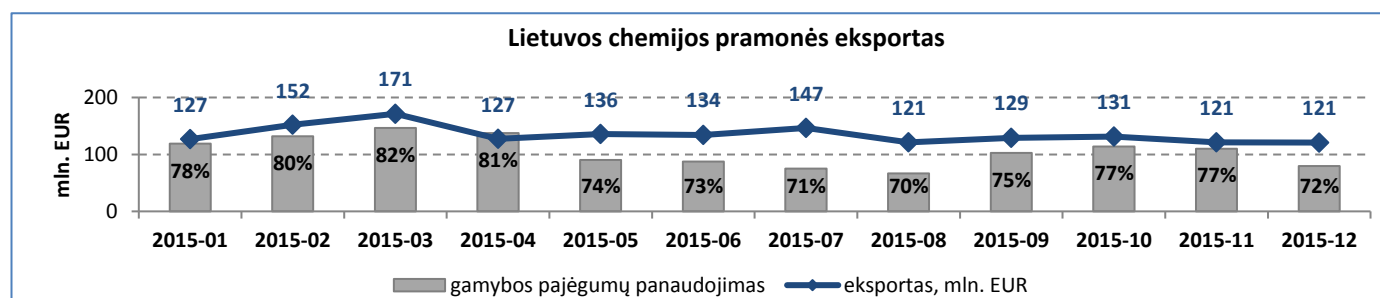
► Spartų kompiuterinių, elektroninių bei optinių gaminių pramonės eksporto vertės augimą 2015 m. labiausiai lėmė lazerių eksporto vertės didėjimas 12 mln. EUR iki 32,6 mln. EUR ir televizorių bei monitorių eksporto vertės didėjimas – 11 mln. EUR iki 33,6 mln. EUR bei diodų, tranzistorių ir panašių puslaidininkių eksporto vertės didėjimas 10,8 mln. EUR iki 26,2 mln. EUR.

ŽEMĖS ŪKIO SEKTORIUS

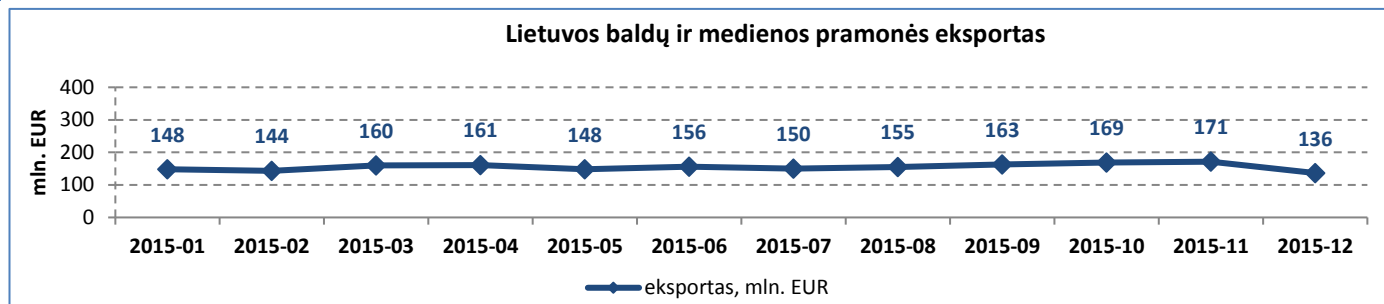
► Žemės ūkio sektoriaus produkcijos eksporto vertė 2015 m. augo 16 proc. arba 134,9 mln. EUR iki 980,2 mln. EUR. Augimą daugiausia lėmė rapsų eksporto vertės didėjimas 74 proc. arba 65,9 mln. EUR iki 155,3 mln. EUR, džiovintų ankštinių daržovių (daugiausia žirnių) eksporto vertės augimas – 55,2 mln. EUR iki 66,7 mln. EUR, tačiau grūdų eksporto vertė šiek tiek sumažėjo – 1 mln. EUR arba 0,2 proc. Toks grūdų eksporto vertės mažėjimas 2015 m. greičiausiai susijęs su tuometine kainų konjunkūra rinkoje.

CHEMIJOS PRAMONĖ

► Chemijos pramonės eksporto vertė 2015 m. didėjo 2,3 proc. arba 36 mln. EUR iki 1,6 mlrd. EUR. Šios pramonės šakos eksporto vertės didėjimui pernai metais didžiausią įtaką darė trąšų eksporto vertės augimas 65,8 mln. EUR iki 811,7 mln. EUR. Tokį augimą iš dalies lėmė didesnės nei 2014 m. trąšų eksporto kainos. Ženkliai prie chemijos pramonės augimo pernai prisidėjo ir laboratorinių reagentų eksporto vertės didėjimas 17 mln. EUR iki 42,5 mln. EUR bei fosfatų eksporto vertės didėjimas 12,7 mln. EUR iki 80,6 mln. EUR. Tačiau pirminės formos plastikų eksportas 2015 m. mažėjo 75 mln. EUR iki 418 mln. EUR.

BALDŲ IR MEDIENOS PRAMONĖ

► Lietuvos baldų pramonės eksporto vertė 2015 m. augo 7,8 proc. arba 86,5 mln. EUR, o medienos ir medienos gaminių pramonės eksporto vertė didėjo 7,4 proc. arba 46 mln. EUR. Baldų ir medienos pramonės įmonių atstovai teigia, kad panašus eksporto vertės metinis augimas galėtų išsilaikyti dar kelerius metus, tačiau norint užtikrinti ilgalaikį tvarų augimą būtina sutvarkyti medienos žaliavų rinką Lietuvoje, tai leistų įmonėms didinti investicijas ir plėsti gamybos apimtį, kitu atveju eksporto vertė nustos augti, mažės investicijų apimtys.